

De Gai khorst 44
7231ND Warnsveld
EMAIL
TONSCHOEMAKER@GMAIL.COM
G.mail.NL

Contact

Zutphen
Warnsveld

www.contact.nl

De inmiddels gepensioneerde marinier vindt het dan ook heel belangrijk om zijn verhaal aan jongelui te vertellen. Foto: Gerard Kiezebrink

Oorlogsveteraan geeft lezingen op scholen

ZUTPHEN - Ton Schoemaker (74) uit Zutphen was als machinist van de Koninklijke Marine actief in Nieuw Guinea. Ruim vijftig jaar later vertelt hij erover op scholen.

Door Luuk Stam

Hij merkt vaak dat de begin jaren zestig dreigende oorlog in Nieuw Guinea tegenwoordig een vergeten iets is. "Dat doet een hoop pijn", vertelt Ton Schoemaker uit Zutphen. En dus reageert hij enthousiast als het Veteraneninstituut hem kortgeleden vroeg om op (basis)scholen te vertellen over wat hij meemaakte in zijn tijd als machinist op de verschillende boten van de Koninklijke Marine. Met een koffertje vol materialen gaat Schoemaker sindsdien de scholen af. Zo was hij al op het Stedelijk Lyceum in Zutphen en op de St. Bernardusschool in Ke-

ijenborg. In zijn koffertjes zitten boekjes, foto's van de schepen waarmee Schoemaker de zee op ging, peniskokers van de Papoea's en pijlen en bogen. Daarnaast heeft het voormalig Marinelid een overzicht gemaakt waarop exact per dag te zien is wat hij ter plekke meemaakte.

Van 1949 tot 1962 hoorde het westelijk deel van Nieuw Guinea bij Nederland. Omdat aan het eind van die periode een Indonesische invasie in het gebied dreigde, stuurde Nederland 10.000 militairen naar wat toen Nederlands Nieuw Guinea heette. Schoemaker was erbij op schepen waar

helicopters en gevechtsvliegtuigen op gestald konden worden. In een paar jaar tijd legde de marinier 72.000 zeemijl af. Dat is meer dan 130.000 kilometer.

"Ik vraag altijd eerst of de kinderen weten waar Nieuw Guinea ligt", vertelt Schoemaker. Dan blijkt vaak al dat de kennis over dit onderwerp nihil is. "Ze wijzen Urk of Texel aan. Mensen weten niet wat het is en waar het ligt." Ook de huidige inwoner van Zutphen kwam destijds in een voor hem compleet onbekende wereld terecht. "Je weet echt niet wat je dan meemaakt. Het was een enorm onontwikkeld land."

In zijn functie als machinist moest Schoemaker bijvoorbeeld zorgen dat alle schepen van de marine in het gebied voorzien waren van olie. Geregeld krijgt hij van kinderen de vraag of hij destijds ook iemand dood heeft geschoten. Dat is niet het geval. "We hadden

allemaal een functie", legt hij uit. "Ik was machinist. Er was ook een kapper aan boord. En vier koks." Wel was de marinier geregeld aan boord van een schip dat met beschietingen te maken kreeg en hielp hij mee met het wegbrengen van gewonde krijgsgevangenen. Vijandelijke acties duurden soms wel vier uur. "En buiten was het constant 33 tot 36 graden", vertelt de Zutphenaar. "In de machinekamer was het 45 graden. Ik heb het daar dus flink voor mijn kiezen gehad." Op 15 augustus 1962 geeft Nederland zich over waardoor het westelijk deel van Nieuw Guinea uiteindelijk bij Indonesië gaat horen. In drie jaar tijd vielen er aan Nederlandse kant 6.300 doden. Onder aan het overzicht dat Schoemaker van de complete strijd maakte, staat een vraag: Wat dit het waard? En dan het antwoord van hemzelf: "Nee. Nee. Nee." De inmiddels gepensioneerde marinier vindt het dan ook heel belangrijk om zijn verhaal aan kinderen te vertellen. "Er zijn nu nog steeds veel brandhaarden op de wereld", weet Schoemaker. "De kinderen mogen het weten. Er komen steeds meer oorlogsveteranen en op verschillende missies zijn Nederlanders actief. Die zijn er ook voor hun veiligheid."

Hoge respons op enquête nieuwe burgemeester

ZUTPHEN - De nieuwe burgemeester moet vooral het belang van Zutphen dienen en zich richten op de werkgelegenheid en veiligheid.

Dit blijkt uit een peiling van de gemeenteraad onder inwoners, ondernemers en mensen die in de gemeente Zutphen werken. In nog geen 4 weken tijd is 2123 keer gereageerd op de enquête

met de vraag wat voor een burgemeester Zutphen nodig heeft.

De gemeenteraad vindt het belangrijk om dit te weten van de Zutphense samenleving en stelde daarom een enquête op. Naar verwachting start de nieuwe burgemeester 1 januari 2017.

Lees verder op pagina 3

lenselink

ZUTPHEN • EEFDE

mazda

AUTO CREW

EEFDE

PARDIJS

installatietechniek

0575 51 43 83 www.pardijs.nl

F ER zijn wel wat fontjes gemaakt door de verslaggever o.a. taal